

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE OSTRÓWEK
NA LATA 2022 – 2027
(za rok 2022)**

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ostrówek na lata 2022 – 2027, został opracowany w związku z art. 6 ust.2 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 125 poz. 842) i przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XLVIII/288/2022 Rady Gminy Ostrówek z dnia 09 grudnia 2022r.

Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie realizujące ww. Program to :

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrówku,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ,
- Komisariat Policji w Osjakowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrówku,
- Szkoły funkcjonujące na terenie Gminy Ostrówek,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ostrówku,

Głównym celem Programu jest *zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie gminy poprzez podejmowanie działań profilaktycznych oraz doskonalenie systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc domową.*

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ostrówek na lata 2022 – 2027, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrówku przedkłada sprawozdanie z jego realizacji.

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W OSTRÓWKU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, prowadził działania poprzez:

1. Współpracę w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego: pracowników socjalnych, przedstawicieli oświaty, policji, przedstawicieli GKRPA, przedstawicieli ochrony zdrowia, kuratora sądowego, którzy czynnie uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym poprzez rozpropagowanie ulotek i plakatów

dotyczących zjawiska przemocy, informacji o możliwości udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu, na stronie internetowej ośrodka, tablicy ogłoszeń w siedzibie ośrodka , gdzie osoby doznające przemocy mogą otrzymać pomoc, w jakich instytucjach, numery telefonów do tych instytucji,

- prowadzenie rozmów informacyjno-motywacyjnych z rodzinami w ramach pracy socjalnej,
- monitorowanie rodziny objętej procedurą „Niebieskiej Karty”.
- składanie półrocznych i rocznych sprawozdań z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

2. Koordynacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego:

Zgodnie z art. 9a ust.9 w/w ustawy obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrówku. Obsługa oznacza:

- a) prowadzenie rejestru „Niebieskich Kart”, protokołów posiedzeń ZI oraz grup roboczych, list obecności członków uczestniczących w posiedzeniach, notatki służbowe potwierdzające zaproszenia członków na posiedzenia ZI , prowadzenie teczek indywidualnych,
- b) zapewnienie pomieszczenia na obrady Zespołu lub grup roboczych,
- c) zapewnienie materiałów papierniczo-biurowych na potrzeby pracy Zespołu/grup roboczych (papier, toner, znaczki pocztowe, ksero, udostępnienie komputera, pieczętka, tablice informacyjne w razie potrzeby, teczki na przechowywanie i segregowanie informacji, szafy na przechowywanie danych wrażliwych, które są w posiadaniu Zespołu),
- d) zapewnienie obsługi administracyjnej Zespołu:(prowadzenie korespondencji, kontakt z członkami Zespołu/grup roboczych, sporządzanie protokołów itp.).

Na zapewnienie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w 2022r wydatkowano kwotę 69,00 zł (materiały).

3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Ostrówek :

KOMISARIAT POLICJI W OSJAKOWIE

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ostrówek na lata 2022 – 2027”, funkcjonariusze Komisariatu Policji w Osjakowie realizowali następujące działania:

1. Uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w pracach grup roboczych w związku z prowadzoną procedurą Niebieskiej Karty.
2. Kilka razy udzielali asysty pracownikom socjalnym GOPS w Ostrówku, gdzie dokonywali wspólnych wizyt u rodzin, w których istniało podejrzenie występowania przemocy w rodzinie.
3. Monitorowali rodziny dotknięte przemocą w rodzinie w ramach wszczętej procedury Niebieskiej Karty.
4. Uczestniczyli w spotkaniach z uczniami odbywającymi się w szkołach na terenie gminy Ostrówek, na których poruszana była problematyka dotycząca przemocy w rodzinie.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W OSTRÓWKU

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ostrówek na lata 2022 – 2027”, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrówku w 2022 roku :

- *nie występowała do Sądu o orzeczenie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego,*
- *nie kierowała na badania w celu ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu oraz ustalenia formy i rodzaju leczenia odwykowego, przez lekarza psychiatrę i psychologa,*
- *członek komisji uczestniczy w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i pracuje w grupie roboczej zajmującej się przemocą w rodzinie,*

Komisja prowadziła również profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez dofinansowanie:

- programów z obszaru profilaktyki uniwersalnej,
- wycieczek i kolonii objętych programem profilaktycznym,
- festyny i imprezy plenerowe,

PLACÓWKI SZKOLNE

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ostrówek na lata 2022 – 2027”: w szkołach gminnych prowadzone są działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców zagrożonych przemocą. Należały do nich:

1. zajęcia wychowawcze prowadzone przez pedagoga szkolnego, wychowawców i nauczycieli celem edukacji dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem i agresją,
 - pogadanki na temat instytucji zajmujących się pomocą ofiarom przemocy, informacje o telefonach zaufania, procedurze Niebieskiej Karty oraz instytucjach służących pomocą w razie zaistnienia przemocy domowej,
2. opracowano i realizowano innowacyjne programy szkolne w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy;
 - spektakl „ Czy warto”
 - realizacja projektu „ Uzależnienia niszczą marzenia”, „ Wolni – kreatywni- nie daj szansy uzależnieniom”,- warsztaty profilaktyczne organizowane przez specjalistów ds. uzależnień „ Cukierki” , „Debata”
3. zajęcia wychowawcze i informacyjno-edukacyjne w placówkach oświatowych np.:
 - sposoby rozładowania emocji, realizacja międzynarodowego programu „ Emocja”,
 - poznanie zasad kulturalnego zachowywania się w różnych sytuacjach, realizacja projektu „ Bądź życzliwy ...”, „Nioletni – bezkarny ?”,
 - znaczenie dobrego wychowania w życiu człowieka, konkurs plastyczny „ Życzliwość moich oczach”, „ Z profilaktyką na Ty”, „ Otwarte serce na siebie i innych”,
 - współczesne zagrożenia środkami psychoaktywnymi „ Bieg po zdrowie”, „ Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”,
 - tytoń a choroby serca konkurs profilaktyczny „ z profilaktyką na TY. 3x NIE – Nie pale, nie piję, nie biorę”,
 - udzielano pomocy psychologicznej, indywidualnej i grupowej dla dzieci i młodzieży,
 - prowadzono konsultacje wychowawcze dla rodziców i opiekunów,
 - zapewniono uczniom pomoc i opiekę pedagoga szkolnego, pedagoga specjalnego i psychologa w rozwiązywaniu konfliktowych sytuacji, radzenia sobie z agresywnymi zachowaniami,

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ w Ostrówku

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ostrówku na lata 2022 – 2027”, SPZOZ w Ostrówku realizował następujące działania poprzez:

- uczestnictwo pracownika ochrony zdrowia w Zespole Interdyscyplinarnym oraz w pracach grup roboczych.
- współpraca w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego z przedstawicielami: pomocy społecznej, oświaty, policji, GKRPA.
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą poprzez odwiedziny w środowisku.
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W OSTRÓWKU

Zespół Interdyscyplinarny w Ostrówku powołany został Zarządzeniem Nr 16/2017 Wójta Gminy Ostrówek z dnia 14 marca 2017r. oraz Zarządzeniem Nr 57/2022 z dnia 22 sierpnia 2022 r. zmieniającym skład ZI do 9 osób.

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego gminy, wynika z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.).

Członkowie Zespołu działają na podstawie wyżej wymienionej ustawy, Zarządzenia Wójta Gminy Ostrówek, porozumień zawartych między Wójtem Gminy Ostrówek a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu oraz Regulaminu Organizacyjnego ZI w Ostrówku przyjętego przez członków Zespołu.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Celem działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest min.:

- pomoc osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom dysfunkcyjnym w przezwyciężaniu ich problemów.
- wspólne rozwiązywanie problemów, opracowywanie strategii działania, szukanie nowych możliwości pomocy.
- efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie

zaistnienia problemu, jak również po jego zdiagnozowaniu i zidentyfikowaniu.

- współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Integracja działań instytucji odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z „Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie oraz Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Ostrówek na lata 2022-2027” przyjętego uchwałą Nr XLVIII/288/2022 Rady Gminy Ostrówek z dnia 09 grudnia 2022 r.
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
- dzielenie się wiedzą i doświadczeniem zawodowym, wymiana informacji.
 - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Ostrówek, poprzez prowadzenie rejestru wszczętej procedury Niebieskich Kart – A, rejestru wypełnionych Kart – C i D, gromadzenie i analizowanie uwag o instytucjach pracujących na niwie społecznej itp.
 - podejmowanie wspólnych działań: pracowników socjalnych, przedstawicieli oświaty, przedstawicieli policji, kurator sądowy, przedstawicieli GKRPA, przedstawicieli służby zdrowia, organizacji pozarządowych w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, poprzez powoływanie grup roboczych przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do działań w indywidualnych przypadkach,
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, poprzez udzielenie informacji gdzie osoby doznające przemocy mogą otrzymać pomoc, w jakich instytucjach, numery telefonów do tych instytucji.
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, poprzez współpracę z PCPR w Wieluniu dotyczącą organizowania programów korekcyjno-edukacyjnych.

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

DANE STATYSTYCZNE Z DZIAŁANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO ZA ROK 2022

- odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ,
- Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał 3 grup roboczych
odbyły się 3 posiedzenia grup roboczych,

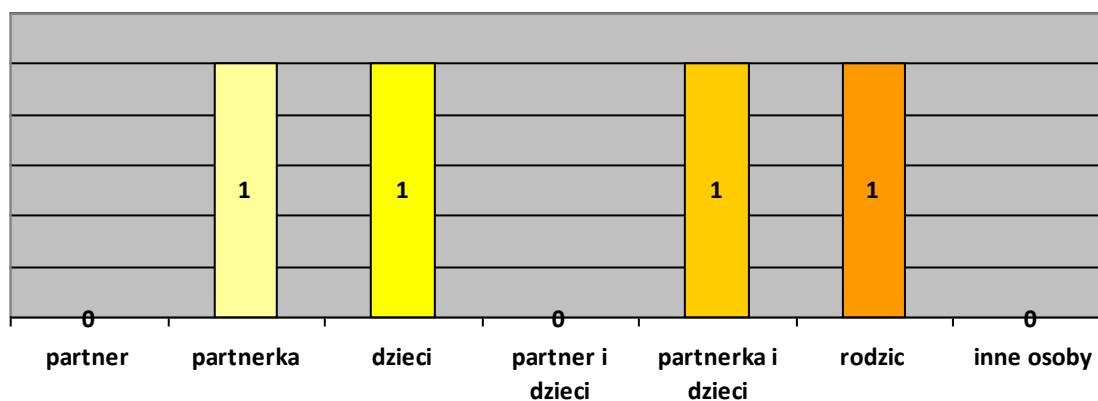
Tabela nr 1. Ilość Niebieskich Kart, które prowadzone były przez Zespół Interdyscyplinarny w roku 2022

Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w prowadzeniu ogółem	4
Niebieskie Karty założone w 2022 r.	4
Niebieskie Karty prowadzone w roku 2022, a wszczęte w roku 2021	0

Tabela nr 2. Ilość zamkniętych Niebieskich Kart w roku 2022

Ilość zamkniętych Niebieskich Kart ogółem	4
---	---

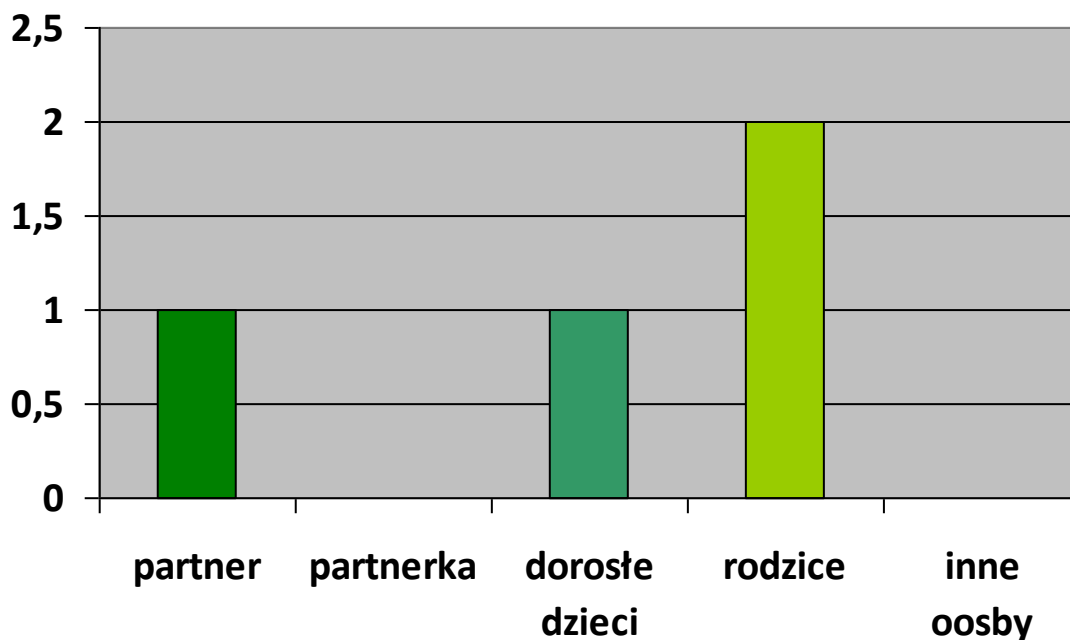
Wykres nr 1. Osoby co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Ostrówku.

Z powyższego wykresu wynika, iż najczęstszymi osobami doświadczającymi przemocy są kobiety oraz kobiety z dziećmi i rodzice. Jest wiele powodów dla których osoba doznająca przemocy nie potrafi odejść od sprawcy. Jednym z czynników jest to, że kobiety współzależniają się od swojego oprawcy. Ofiara przemocy wykazuje bezradność, ma zaniżone poczucie własnej wartości, jest często kontrolowana i przerażona. Osoba stosująca przemoc często doprowadza do odizolowania ofiary od najbliższych. Osoba doznająca przemocy wierzy w to co mówi sprawca, który doprowadza do zniszczenia autonomii ofiary przemocy. Dorastanie dzieci w rodzinie, w której stosowana jest przemoc ma wpływ na regulację emocjonalną, więź, poczucie własnej wartości, relację z rówieśnikami. Ponadto dzieci, które doświadczają przemocy w sytuacjach, z którymi sobie nie radzą wykazują zachowania agresywne czy destruktywne. Należy usprawnić przepływ informacji między różnymi instytucjami, które uczestniczą w procesie pomocy dziecku krzywdzonemu. Dzieci są najsłabsze i najbardziej bezbronne, kiedy doświadczają przemocy nie mają możliwości obrony przed oprawcą. W związku z powyższym wymagają szczególnego wsparcia i pomocy osób, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Wykres nr 2. Osoby wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

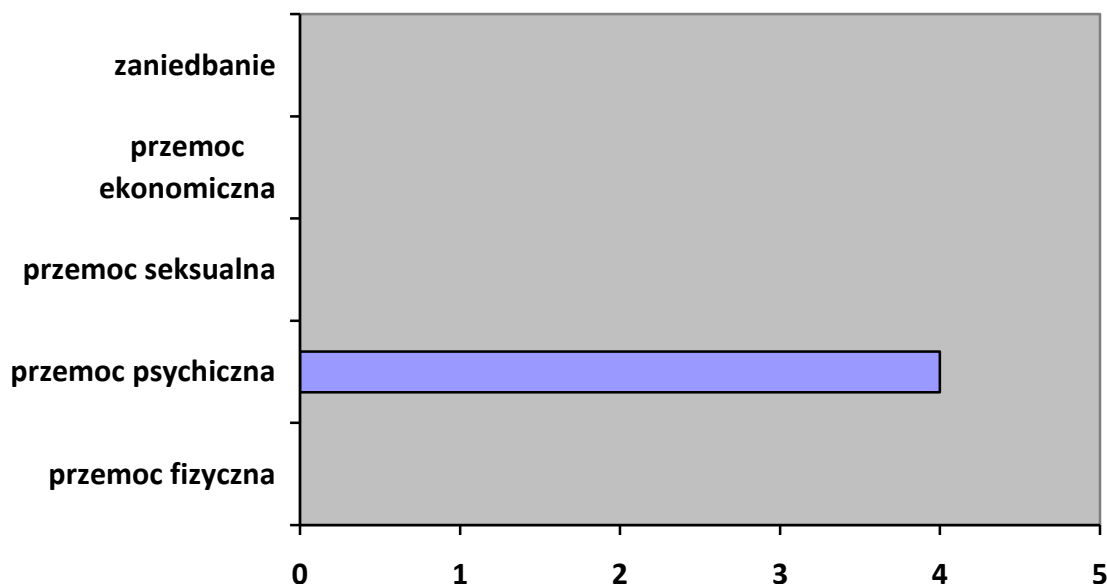

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Ostrówku.

Z danych statystycznych wynika, iż dominującą osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie jest mężczyzna. Mężczyzna czuje się silniejszy, ponieważ kobieta z natury jest „słabsza”.

Kobieta będąca matką jest często zapracowana, przemęczona, przez co łatwiej ją podporządkować. W 2022 roku odnotowano dwa przypadki, kiedy to rodzic jest sprawcą przemocy wobec dziecka. W roku 2022 wśród osób stosujących przemoc znalazło jedno dorosłe dziecko. Większość rodziców dopuszczających się przemocy wobec dzieci, sami we własnym dzieciństwie doznawali zachowań przemocowych. Ponadto częste konflikty małżeńskie prowadzą do natężenia stosowania przemocy wobec dzieci np. w sytuacji rozwodu. Źródłem napięć w rodzinie mogą być też: alkohol, trudne warunki mieszkaniowe, bezrobocie, zaniedbywanie potrzeb dzieci. Skutecznie przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga bezwzględnego karania osób stosujących przemoc oraz podejmowania innych działań mających na celu zapobieganie temu zjawisku. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła pojęcie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie do Kodeksu Karnego. Art. 72 § 1 pkt. 6a stanowi, że sąd zawieszając wykonanie kary może zobowiązać skazanego do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Wykres nr 3. Rodzaje przemocy w rodzinie zgłaszane w formularzu Niebieskiej Karty – A.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Ostrówku.

Jak obrazują dane statystyczne w sprawach, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie nadal jest alkohol. - W związku z tym, iż od kilku lat zauważalny jest wzrost czynnika determinującego przemoc jakim jest uzależnienie od alkoholu, niezbędne jest wprowadzenie działań profilaktycznych, celem przeciwdziałania w/w zjawisku. Kolejnym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie jest bezradność opiekuńczo – wychowawcza i niskie kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców. Kolejnymi czynnikami determinującymi przemoc w rodzinie są to: problemy ekonomiczne, bezrobocie, konflikty rodzinne, zaburzenia psychiczne, środki odurzające, zazdrość, problemy zdrowotne.

Tabela Nr. 2. Liczba rodzin objętych procedurą NK z podziałem na miejscowości w Gminie Ostrówek,

L.p.	Miejscowość	Liczba założonych kart
1.	Nietuszyna	1
2.	Janów	1
3.	Kuźnica	1
4.	Skrzynno	1

Wnioski

Dla skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie konieczna jest świadomość specyfiki zjawiska i wiedza na temat cyklu przemocy w rodzinie oraz sytuacji psychologicznej osób jej doświadczających, zwłaszcza że z przemocą w rodzinie wiąże się wiele mitów i stereotypów z pewnością utrudniających walkę z tym zjawiskiem. Przemoc w rodzinie inaczej zwana przemocą domową to nie tylko przemoc fizyczna, lecz także psychiczna, seksualna lub ekonomiczna. Wbrew stereotypom ma ona miejsce nie tylko w rodzinach z tzw. „marginesu społecznego”, lecz także w tych dobrze sytuowanych uważanych za „normalne” i występuje we wszystkich grupach społecznych. Przemoc w rodzinie nie jest zachowaniem incydentalnym i zwykle powtarza się. Dlatego też członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego apelują do osób będących świadkiem przemocy w rodzinie o powiadomienie o tym Zespołu, policji, lub innego podmiotu działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zachodzi też konieczność dalszych zintensyfikowanych prac członków Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ostrówek dnia, 20.03.2023r.

Kierownik GOPS Ostrówek
/-/ *Ilona Koziółek*